

דוח מדינה בנוגע לסחר בבני אדם
פורסם על ידי מחלקת המדינה של ארה"ב
המשרד למעקב ולוחמה בסחר בבני אדם
4 ליוני 2008 *

* הערה: יודגש שרק הגירסה האנגלית היא המחייבת

<http://www.state.gov/g/tip/rls/tiprpt/2008>

/

ישראל (TIER 2¹)

ישראל משמשת מדינת יעד לסחר בגברים ובנשים לעבודת כפייה ולניצול מיני מסחרי. פועלים בלתי מיומנים מסין, רומניה, ירדן, טורקיה, תאילנד, הפיליפינים, נפאל, סרי לנקה והודו מגיעים מרצונם לישראל כעובדי קבלן בענפי הבניין, החקלאות והטיפול הרפואי. אולם, חלקם מוצאים את עצמם בסופו של דבר בתנאים של עבודת כפייה, כגון עיכוב דרכונם בניגוד לחוק, הגבלות תנועה, אי תשלום שכר, איומים ואילוצים גופניים תחת לחץ. סוכנויות רבות לגיוס עובדים בארצות המוצא ובישראל דורשות מהעובדים לשלם דמי גיוס בסכומים הנעים בין 1,000 עד \$10,000 - נוהג אשר גורם לעובדים אלה להיות פגיעים מאד לסחר בהם ברגע שהם כבר נמצאים בישראל, ובמקרים מסוימים הם אף מוצאים את עצמם במצב של שיעבוד לחובם. ישראל היא גם מדינת יעד להברחת נשים מרוסיה, אוקראינה, מולדובה, אוזבקיסטן, בלרוס, וסין ואפילו הפיליפינים, לצורך ניצול מיני. בנוסף, מצינויות העמותות הלא ממשלתיות NGO גידול בסחר הפנימי בנשים ישראליות לצורך ניצול מיני מסחרי ומדווחות על מקרים חדשים של מכירת נשים מישראל לחו"ל למטרות סחר - לקנדה, אירלנד ואנגליה. פליטים מאפריקה המבקשים מקלט בישראל ונכנסים אליה באורח בלתי חוקי חשופים אף הם לסחר למטרות של עבודות כפייה וזנות.

ממשלת ישראל אינה עומדת בכל הסטנדרטים המינימאליים לצמצום הסחר בבני אדם, אך עם זאת היא עושה מאמצים ניכרים לשם כך. השנה, הממשלה הגדילה את מספר ההרשעות בשל עבירות סחר למטרות מין, ויצאה במסע למניעת עבודת כפייה. ישראל ממשיכה לספק לקורבנות הסחר למטרות מין מקלטים והגנה. עם זאת, למרות שהמדינה הכינה כמה כתבי אישום בגין עבודת כפייה, היא לא העמידה לדין פלילי ולא הרשיעה שום מעסיק או סוכנות גיוס עובדים בגין סחר בעובדים. כמו כן, הממשלה עדיין לא מעניקה לקורבנות עבודת כפייה שירותי הגנה ראויים, כגון מקלטים מתאימים וסיוע רפואי ופסיכולוגי.

ההמלצות לגבי ישראל: להגביר באופן משמעותי את מאמצי אכיפת החוק הפלילי נגד עבודת כפייה, כולל העמדה לדין, הרשעה וענישה לגבי מעשים כגון עיכוב בלתי חוקי של דרכונים וחיוב דמי גיוס שלא כדין במרמה; להגדיל בצורה משמעותית את ההעמדה לדין והטלת עונש בגין סחר פנימי למטרות של ניצול מיני מסחרי; ולהרחיב את שירותי ההגנה המקיפים לקורבנות עבודת כפייה.

תביעות משפטיות

ממשלת ישראל התקדמה באופן בלתי מאוזן בהעמדה לדין וענישה בגין עבירות של סחר לא חוקי בתקופת הדו"ח. ישראל אוסרת כל צורה של סחר בבני אדם, בהתאם לחוק איסור סחר בבני אדם אשר נכנס לתוקף ב-29 לאוקטובר, 2006. החוק הזה קובע עונשים של עד 16 שנות מאסר בגין סחר למטרות זנות בבגירים; עד 20 שנות מאסר בגין סחר למטרות זנות בקטינים; עד 16 שנות מאסר בגין עבדות; ועד 7 שנות מאסר בגין עבודת כפייה. עונשים אלה הם מחמירים דיים וגם עולים בקנה אחד עם אלה בגין פשעים חמורים אחרים, כגון אונס. השנה, המדינה הרשיעה 38 בני אדם בשל סחר למטרות מין – ארבעה יותר מאשר בשנה הקודמת - בעונשים שנעים משישה חודשים ועד 15 שנות מאסר וקנסות. בנוסף, 16 תיקי תביעה נמצאים בהליכים, ועוד 15 תיקים נוספים נמצאים בהליכי ערעור. ישראל השקיעה מאמצים מסוימים לחקור ולהעניש עבירות של עבדות לא רצונית; בתקופת הדו"ח, המדינה הכינה שלושה כתבי אישום בגין עבודת כפייה וכתב אישום אחד בגין

¹ הערת המתרגם: TIER 2 הוא אתר אינטרנט

עבודות. כמו כן נמצאים שלושה תיקים פליליים נגד חמישה נאשמים בגין מעשי מרמה/הונאה של עובדים זרים בתהליכי תביעה או ערעור. עם זאת, חשוב שישראל תגביר את מאמציה לאכיפת החוק הפלילי נגד עבודת כפייה ופעולות בלתי חוקיות אחרות שתורמים לעבודת כפייה, כגון עיכוב בלתי חוקי של דרכונים וחיוב דמי גיוס בניגוד לחוק. השנה לא דיווחה ישראל על תביעות, הרשעות או ענישה של פקידי ממשל בגין שותפות לעבירות של סחר בבני אדם.

הגנה

בתקופת הדו"ח, ממשלת ישראל המשיכה לשפר את ההגנה על קורבנות הסחר בבני אדם, אך ההגנה על קורבנות עבודת כפייה נותרה חלשה יחסית. הממשלה מפעילה מקלט בעיקר לקורבנות של סחר למטרות מין בתמיכת עמותות NGO מקומיות; השנה הגיש המקלט סיוע ל-75 נשים ולתשעה ילדים. יש לציין במיוחד שלמרות שאין בישראל מקלט מיוחד עבור קורבנות של עבודת כפייה, הפנו הרשויות הממשלתיות בתקופת הדו"ח שבעה קורבנות של עבודת כפייה אל מקלט של קורבנות סחר למטרות מין. הקורבנות במקלט זה מקבלים טיפול רפואי, שירות פסיכיאטרי וסוציאלי, מלגות, מגורים זמניים והיתרי עבודה. הממשלה מפעילה הליכים פורמאליים לזיהוי קורבנות של סחר למטרות מין, ומפנה אותם למקלט. קורבנות אלה אינם נענשים בגין פעולות המתייחסות ישירות לעובדה שסחרו בהם. אף שלממשלה אין הליכים פורמאליים לזיהוי קורבנות של סחר לשם עבודת כפייה, פקידי ההגירה מראיינים כל יום מהגרים בלתי חוקיים שנמצאים במתקני הגירוש לגילוי ראיות לסחר בבני אדם. לדברי אחת מעמותות NGO, בית הדין העוסק בתיקים של עבירות הגירה לפני הגירוש מסווג לעתים קרובות בטעות מקרים של סחר כעבודת כפייה, וכתוצאה מכך הקורבנות של סחר בעובדים נעצרים, ונידונים אוטומטית לגירוש.

עובדים זרים שמגישים תלונות לגבי עבירות פליליות אינם נעצרים, ובדרך כלל מושמים במקומות עבודה אחרים ומקבלים אישור שהייה. קורבנות הסחר בבני אדם קיבלו חלופות משפטיות לגבי החזרתם לארצות מוצאם במקרים שבהם הם עלולים להיתקל בקשיים או להיענש. הממשלה הנפיקה אשרות זמניות ל-99 קורבנות של סחר בבני אדם, כולל שישה קורבנות של עבודת כפייה. הממשלה מעודדת קורבנות של סחר למטרות מין לסייע לה בחקירות נגד הסוחרים, אך אינה מעודדת באופן פעיל גם קורבנות עבודת כפייה לפעול בדרך דומה. קורבנות שאינם משוכנים במקלטים ממשלתיים, כולל קורבנות של סחר פנים, אינם זוכים לאותה רמה של הגנה ממשלתית בהשוואה למי ששוכנו במקלטים אלה. הרחבת שירותי הגנה לכל קורבנות הסחר בבני אדם בישראל, לרבות סחר פנים בנשים, ושיפור הזיהוי וההגנה על קורבנות סחר למטרות עבודה, ישפר את המענה של ישראל נגד הסחר בבני אדם.

מניעה

בתקופת הדו"ח, ממשלת ישראל עשתה מאמצים למנוע את הסחר בבני אדם. משטרת ההגירה ניהלה מסע פרסום ברדיו אשר הזהיר מעסיקים שלא לנצל עובדים זרים. בדצמבר, משרד החינוך והרשות לקידום מעמד האישה יצאו במסע מודעות במערכת החינוך, כולל במכללות להכשרת מורים ומנהלים, בנוגע לסחר בבני אדם למטרות מין. התוכנית התמקדה בתפקיד מערכת החינוך בהפחתת הביקוש לשירותי מין בתשלום. הממשלה לא הפעילה מסע להגברת המודעות בציבור אשר מיועד לאזרחים שנוסעים לחו"ל ליעדים שמוכרים כיעדי תירות מין של ילדים. ממשלת ישראל לא אישרה את פרוטוקול UN TIP 2000 של האו"ם משנת 2000.